

Torshälla stads nämnd

Slutrapport internkontroll 2017

Förslag till beslut

Slutrapport för internkontroll 2017 godkänns.

Sammanfattning

Internkontrollplanen för 2017 har omfattat 12 kontrollpunkter, och inkluderat alla nämndens verksamheter. Då nämndens reglemente och ansvarsområden förändrades under året så delredovisades 5 kontrollpunkter i juni (2017-06-13 §40) och resultatet överlämnades till mottagande förvaltningar för åtgärd.

Några av nämndens internkontrollpunkter uppvisar avvikelser:

- Att rutinerna för om barn försvinner är kända av personalen i förskolan.
- Att rutinerna för anmälan till socialtjänsten om misstanke om ett barn far illa är kända för medarbetare som arbetar med barn och unga.
- Att rutiner för avvikelshantering är kända hos personal inom vård- och omsorg samt socialtjänsten.
- Att alla enheter har en aktuell krishanteringsplan
- Att barnkonsekvensanalyser genomförs inför nämndens beslut.
- Att handlingsplan för jämställdhetsintegrering finns i varje verksamhet.

Ärendebeskrivning

Kontrollområde och moment

Att kontrollera att rutinerna för om barn försvinner är kända av personalen på förskolan.

Datum/period för kontroll

2017-05-18

Kontrollmetod

Frågor via telefonen. Ett stickprov per förskola (7 samtal). Medarbetarna informerades om syftet med samtalet och tre frågor ställdes. 1) Har ni någon rutin för hur ni ska agera om ett barn försvinner från förskolan? 2) Vet du var rutinen finns? 3) Vet du vad rutinen innehåller?

Ev. justerad metod

Ingen pedagog på "Nattis" har intervjuats. Från Vilekulla/Lilla Vilekulla intervjuades en pedagog, gick inte att särskilja vilka avdelningar som var vilka.

Noterad avvikelse

Två av de som intervjuades är inte medvetna om att det finns en rutin, dessa visste inte heller vad rutinen finns eller kunde redogöra för den i stora drag. De övriga fem som intervjuades kunde redogöra för vad rutinen innehåller i stora drag (kontakt med chef och informera vårdnadshavare). Endast en av de som intervjuades nämnde att det ska utses en samordnare. Ingen nämnde att en pedagog ska ta sig till barnets hem eller att det ska skriva en skade- och incidentrapport över händelsen.

Ev sidoobservation

Under kontrollerna upptäcktes att förskolorna förvarar rutinen på olika ställen. Det kan vara på en pärm eller på en anslagstavla. Ingen angav att rutinen fanns på internportalen.

Åtgärdsförslag

- Förankra rutinerna.
- Enas om ett gemensamt arbetssätt
- Planera in förebyggande insatser löpande i verksamheterna för att hålla rutinen "levande".
- Säkerställa att vikarier känner till rutinen
- Införa ett kortare introduktionsprogram för nyanställda
- Stående punkt i medarbetarsamtalen och i medarbetaröverenskommelserna.

Kontrollområde och moment

Att rutiner för anmälan till socialtjänsten vid misstanke om att barn far illa är kända för medarbetare som arbetar med barn och unga. (Anmälningsskyldighet enligt SoL 14 kap 1§)

Datum/period för kontroll

2017-03-09

Kontrollmetod

Kontrollant presenterade mig och beskrev syftet med samtalet. Medarbetaren fick beskriva hur hen går tillväga om hen misstänker att ett barn far illa. Är rutinen känd? Vet du var du hittar rutinen? Är rutinen tydlig/användbar? Förebyggande insatser (ex. diskussion utbildningsdag)?

Ev. justerad metod

- Vilekulla delades inte upp i två (Vilekulla och Lilla Vilekulla) i. I stället för två pedagoger på varje ställe, fick en medarbetare för de tre avdelningarna besvara frågorna.
- Ingen medarbetare från "Nattis" har intervjuats
- Endast en pedagog på Gökstens fritids har intervjuats.

Noterad avvikelse

Förskolor

- Av 15 medarbetare var det tre som inte kände till rutinen och två som visste att den fanns men inte kunde beskriva i stora drag vad den innehåller.
- Fem av medarbetarna visste inte var de kunde hitta rutinen.
- Fyra av medarbetarna beskrev att de inte diskuterat hur de ska hantera om det finns oro för att ett barn far illa på arbetsplatsen.

Fritidshem

- Ingen av pedagogerna kände till rutinen eller kunde beskriva hur de skulle hantera om de skulle hantera om det fanns misstanke om ett barn far illa.
- De tre pedagogerna beskrev att de inte diskuterat hur de ska hantera om det finns oro för att ett barn far illa på arbetsplatsen.

Ev sidosobservation

- De tre medarbetarna som intervjuades på fritidshemmen var vikarier.
- De medarbetare som inte kände till rutinen på förskolorna var vikarier eller barnskötare.
- En av medarbetarna uttrycker att det bör finnas ett introduktionsprogram samt att den här rutinen bör ingå i den introduktionen.

Åtgärdsförslag

- Utöka kontrollen till att omfatta även medarbetare på "Nattis".
- Rutinen behöver förankras i verksamheterna.
- Enas om ett gemensamt arbetssätt för att underlätta för personalen/vikarier - var hittar du rutinen på förskolan?

- Planera in förebyggande insatser löpande i verksamheterna för att hålla rutinen "levande"
- Säkerställa att vikarier känner till rutinen
- Införa ett kortare introduktionsprogram för nyanställda
- Stående punkt i medarbetarsamtalen och i medarbetaröverenskommelserna.

Avvikelsen har kommunicerats med samtliga förskolechefer och rektorer och åtgärdat enligt nedan:

Förskolorna:

- Rutiner för förskolans tillsynsansvar har reviderats och lagts upp på internportalen under förskolans privata dokument. (2017-03-15)
- Alla förskolechefer informerar med samtliga medarbetare om rutinen i samband med redovisning av internkontrollen resultat.

Skolorna - fritidshemmen

Rektorerna har informerat medarbetarna på arbetsplatsträffar om internkontrollens resultat.

Kontrollområde och moment

Att respektive enhet följer framtagna handlingsplan utifrån resultat i nattfastemätning 2016. (Nattfasta i vård- och omsorgsboende ska inte överstiga 11 timmar.)

Datum/period för kontroll

26 april 2017

Kontrollmetod

Uppföljning av handlingsplan med respektive enhetschef skedde via telefon/mail. Syftet med kontrollen förklarades. Enhetschefer för vård- och omsorgsboendeenheter i Torshälla fick beskriva handlingsplanen och hur de säkerställer att nattfastan kontrolleras.

Eventuell justerad metod

Inga justeringar

Resultat av kontroll

Enhetschefer redovisar att handlingsplan finns utifrån resultatet av nattfastemätningen, som genomfördes hösten 2016. Vid varje arbetsplatsträff tas frågor utifrån handlingsplanen upp för att påminna om vikten av att minska tiden för nattfasta.

Noterad avvikelse

Ingen avvikelse

Eventuell sidoobservation

Kommunens dietist samlar enhetschefer för vård- och omsorgsboende den 27 april för genomgång av kost- och näringsfrågor samt nattfastemätning. En workshop angående nattfasta är planerad till 30 maj 2017 för enhetschef och kostombud.

Åtgärdsförslag

Fullfölja planerade kontrolltillfällen i augusti och oktober 2017.

Kontrollområde och moment

Att rutiner för avvikelshantering är kända hos personal inom vård och omsorg samt socialtjänsten.

Kontrollmetod

Intervjuer med medarbetare inom hemtjänsten samt vård och omsorgsboenden i Torshälla. Totalt har 4 medarbetare med erfarenhet 1, 3, 10 och 16 år i hemtjänsten varav en timvikarie intervjuats. I Spångagården och Snäckbergets vård och omsorgsboende har totalt 8 undersköterskor med yrkeserfarenhet mellan 1 - 30 år varav en timvikarie intervjuats.

Intervjuer med medarbetare inom socialtjänstens myndighetsutövning i Torshälla. En socialsekreterare individ- och familjeomsorg, två försörjningsstöds- och två biståndshandläggare.

Datum/period för kontroll

Intervjuer genomfördes på plats i verksamheten mellan 2017-04-26 och 2017-05-03 samt 2017-05-15.

Eventuell justerad metod

Inga justeringar

Resultat av kontroll

Samtliga intervjuade inom vård- och omsorgsverksamheten har kunskap om rutiner för olika former av avvikelser och hur de ska hanteras. De beskriver rutiner för avvikelser när det gäller läkemedel och läkemedelssignering, fallrisker och fallskador samt olika former av avvikelser enligt Socialtjänstlagen. De är medvetna om var dokumentation ska ske, vilka yrkesroller som tar emot rapporter och beskriver hur avvikelser hanteras på teammöten för att hitta förbättringsmöjligheter.

Biståndshandläggare har klart för sig hur avvikelshantering ska skötas både internt och externt. Interna avvikelser går de igenom 1 gång/månad. Åtterrapporering av vad externa avvikelserapporeringen ledde fram till kan förbättras, särskilt externa avvikelser.

Inom individ- och familjeomsorgen finns också en känd struktur för avvikelshantering och uppföljning.

Oklarheter råder bland socialsekreterare inom försörjningsstöd hur avvikelserutiner ser ut och hur de hanteras i verksamheten.

Noterad avvikelse

Socialsekreterare inom försörjningsstöd, både med längre och kortare yrkeserfarenhet, kan inte ange vilka rutiner som gäller för avvikelser i klientärenden vare sig internt eller externt. De ser behov av förtydliganden i hanteringen för att förbättra kvaliteten.

Eventuell sidoobservation

Inom vård- och omsorgsverksamhetens intervjuer framkom vikten av att även involvera anhöriga vid t ex fall. Beskriva händelseförlopp och risker för att öka förståelse och beredskap att möblera om, ta bort möbler eller mattor för att förbättra möjligheten att röra sig i lägenheten med gånghjälpmedel.

De intervjuade inom försörjningsstöd ser konsekvenser för klienter både när tekniken fallerar och när samverkan mellan olika myndigheter brister och klienten hamnar mellan stolarna. Exempel gavs när det inte fungerade med utbetalningar av beslutade medel den 23 december 2015, osäkerhet råder om det ledde till avvikelserapportering och om det lett till ändrade rutiner eller tekniska lösningar.

Exempel finns även där utbildnings- eller arbetsmarknadsinsatser inte kommer igång som planerat, klienten får sitta emellan till följd av prestige mellan olika tjänsteutövares roller.

Åtgärdsförslag

- Inom försörjningsstöd finns behov av att tydliggöra rutiner både vad avser intern och externa avvikelser.
- Återkoppling inom socialtjänstens myndighetsutövning av genomförda avvikelser behöver förbättras så att det kan bidra till kvalitetsutveckling.

Kontrollområde och moment

Att alla enheter har en aktuell krishanteringsplan.

Kontrollmetod

Förfrågan skickades ut via mail till samtliga enhetschefer som fanns kvar i förvaltningen efter 1 maj. De uppmanades skicka in sin krisplan till kvalitetschefen.

Datum/period för kontroll

Maj 2017 och oktober 2017

Eventuell justerad metod

De verksamheter som flyttades över till fackförvaltningarna 1 maj, har inte deltagit i internkontrollen. Kompletterad kontroll av enheter inom stadsbyggnadsförvaltningen genomfördes i oktober.

Resultat av kontroll

Förskolorna har planer på enheterna, ej digitalt.

Skolorna har aktuella, även reviderade inför samorganiseringen

Socialtjänsten har plan från 2014

Kosten saknar plan

Service, kultur och ungdom har aktuell, även reviderade inför samorganiseringen

Verksamheterna inom stadbyggnadsförvaltningen omfattas av den av förvaltningen framtagna gemensamma krisplanen. Arbete pågår för att ta fram kontinuitetsplaner för enheterna.

Noterad avvikelse

Det saknas aktuella krisplaner på flera enheter.

Eventuell sidoobservation

I förskolan har det skett en del chefsbyten de senaste åren, och då har de digitala originaldokumenten försvunnit.

Åtgärdsförslag

Mottagande förvaltning får säkerställa att aktuella enheter har krisplaner som uppfyller förvaltningens/nämndens krav.

Kontrollområde och moment**Kontrollera att barnkonsekvensanalyser genomförts inför nämndens beslut****Kontrollmetod**

Kontrollera att samtliga nämndbeslut som har direkt anknytning till förändringar inom skola och förskola samt beslut om behov och prioriteringar och verksamhetsplan föregåtts av en barnkonsekvensanalys.

Datum/period för kontroll

December 2017

Eventuell justerad metod

Samtliga nämndbeslut under 2017 med anknytning till frågor som direkt berör barn och unga kontrollerades.

Resultat av kontroll

Av 19 beslut som direkt berör barn och unga hade enbart ett beslut föregåtts av en barnkonsekvensanalys (Verksamhetsplan 2018 TSN/2017:53) där barn/unga direkt tillfrågats. Åtta beslut hade en förenklad barnkonsekvensanalys där barnperspektivet belysts men där barn/unga inte direkt varit delaktiga i arbetet (Yttrande över motion Ökad idrott i skolan TSN/136, Yttrande över medborgarförslag Reglera användandet miljögifter och farliga kemikalier i förskolan TSN/2016:138, Yttrande över remiss Biblioteksplan för Eskilstuna kommunkoncern 2017-2021 TSN/2016:155, Yttrande över medborgarförslag Låt varje barn i skolan få en frukt per dag TSN/2016:139, Yttrande över remiss av motion Ge föräldrar större valfrihet att välja den omsorg som är bäst för barnet och familjen TSN/2016:150, Prislista vid uthyrning av Torshälla stads nämnds lokaler 2017 TSN/2017:48, Yttrande över remiss Samråd detaljplan Ekensholm 4:1, Grundby 3:3, Kullersta 1:5 mfl Mälarstranden TSN/2017:58 och Prislista vid uthyrning av Torshälla stads nämnds lokaler TSN/2017:67)

Noterad avvikelse

Avvikelse finns i 10 ärenden av 19.

Åtgärdsförslag

I många remissärenden är handläggningstiden kort. Resurser, framförallt tid och kompetens, för att genomföra barnkonsekvenser blir därför begränsade. Det behövs en kommungemensam enkel rutin för hur det ska säkerställas att barnkonsekvensanalyser genomförs. Dessutom behöver det framföras till kommunledningskontoret samt kommunstyrelsen att beakta tidsperspektivet vid beslut om remisser för beslut som direkt berör barn och unga.

Kontrollområde och moment**Att handlingsplan för jämställdhetsintegrering finns i varje verksamhet****Kontrollmetod**

Kontrollera att samtliga verksamheter har en handlingsplan för jämställdhetsintegrering och att beslut om behov och prioriteringar och verksamhetsplan har föregåtts av en jämställdhetsanalys.

Datum/period för kontroll

Augusti 2017 och december 2017

Eventuell justerad metod**Resultat av kontroll**

Vare sig beslut om behov och prioriteringar eller verksamhetsplan har föregåtts av en jämställdhetsanalys. Detta gäller för både kultur- och fritidsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen.

Samtliga verksamheter inom kultur- och fritidsområdet har integrerat jämställdhetsgranskningar i sin lokala verksamhetsplan. Varje enhet ansvarar för analys och insatser för att komma till rätt med ojämslaldhet.

Inom stadsbyggnadsförvaltningen har ingen integrering av jämställdhetsgranskningar gjorts.

Noterad avvikelse

Avvikelser finns.

Åtgärdsförslag

Enheterna inom stadsbyggnadsförvaltningen fortsätter med jämställdhetsarbetet utifrån 2018 års åtaganden om modellkommun.

Kontrollområde och moment**Att handlingsplaner och rutiner finns för IT-avbrott****Kontrollmetod**

Enkät till kvalitetschefer på förvaltningarna.

Datum/period för kontroll

Mars 2017

Resultat av kontroll

Torshälla stads nämnd deltog inte i kontrollpunkten då Torshälla stads förvaltning skulle avvecklas vid kontrolltillfället.

På stadsbyggnadsförvaltningen noterades det att det ej fanns någon kontinuitetsplan.

Inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter finns det kontinuitetsplaner för vissa av IT-systemen. Kontinuitetsplan saknas för nya IT-system.

Åtgärdsförslag

Sedan detta uppdagades har stadsbyggnadsförvaltningen tagit fram en central krisledningsplan och denna godkändes av ledningsgruppen den 3 oktober 2017. Utöver krisledningsplanen har förvaltningen bedömt att i första hand är gatuavdelningen samt park- och naturavdelningen samhällsviktiga och behöver därmed ha separata kontinuitetsplaner och arbetet med dessa är påbörjade och beräknas vara klara under 2018.

Kultur- och fritidsförvaltningen ska ta fram kontinuitetsplaner för de IT-system som saknar plan.

Kontrollområde och moment**Värdebaserade samtal för oegentligheter och otillbörlig påverkan****Kontrollmetod**

Enkät till alla chefer

Totalt sett svarade 10 chefer av 13 tillfrågade från stadsbyggnadsförvaltningen på denna enkät

Datum/period för kontroll

Mars 2017

Eventuell justerad metod

På grund av personalbyte blev kontrollen försenad och genomfördes efter det att Torshälla stads förvaltning avvecklats, hösten 2017.

Noterad avvikelse

Stadsbyggnadsförvaltningen:

På frågan om dina medarbetare inkl nyanställda känner till riktlinjerna mot korruption, mutor och jäv så svarade 2 chefer att samtliga medarbetare ej kände till dessa.

Anledningen till detta var att de upplevde att de ej fått till rutiner för att säkerställa att samtliga rutiner (både de som nämns ovan men även andra rutiner/riktlinjer inom Eskilstuna Kommun) förankras hos samtliga anställda.

Merparten (8 st) av cheferna svarade nej på frågan om det årligen sker en inventering av risker kring korruption, mutor och jäv.

På frågan om det finns rutiner för att lokalt förhindra och förebygga uppkomsten av korruption, mutor och jäv så svarade samtliga chefer nej eller att arbete har påbörjats.

Kultur- och fritidsförvaltningen:

18 procent av cheferna bedömer att medarbetare inte känner till riktlinjerna mot korruption, mutor och jäv. 44 procent av cheferna har inte haft arbetsplatsdiskussion kring mot korruption, mutor och jäv.

Åtgärdsförslag

Stadsbyggnadsförvaltningen:

HR- och kommunikationsavdelningen har under 2017 tagit fram ett årshjul för APT (Arbetsplatsträffar) som kommer att säkerställa att samtliga medarbetare minst en gång per år får en uppdatering av dessa riktlinjer/rutiner fr o m 2018. I december 2017

fick ledningsgruppen även uppdaterad information angående riktlinjer mutor och jäv, kommunens whistleblower-funktion samt vikten av att ha med frågan i introduktion av nyanställda.

Utöver detta så föreslås att samtliga avdelningar inom förvaltningen i sitt arbete med intern styrning och kontroll ser över vilka riskområden som finns inom respektive avdelning och tar fram eventuella förebyggande rutiner.

Kultur- och fritidsförvaltningen:

Öka kännedomen bland medarbetare om riktlinjerna mot korruption, mutor och jäv och kultur- och fritidsnämndens tillämpningsanvisningar om riktlinjerna mot korruption, mutor och jäv.

Kontrollområde och moment

Kontroll av hur förvaltningar och bolag säkerställer momshantering

Kontrollmetod

Enkät till ekonomichefer på förvaltningarna

Datum/period för kontroll

Juni 2017

Resultat av kontroll

Kontrollen genomfördes efter det att Torshälla stads förvaltning avvecklats.

Kontrollområde och moment

Kontroll av rutin för ansökan av bidrag

Kontrollmetod

Enkät till ekonomichefer på förvaltningarna

Datum/period för kontroll

Oktober 2017

Resultat av kontroll

Kontrollen genomfördes efter det att Torshälla stads förvaltning avvecklats.

Det saknas en rutin för ansökningar av statliga bidrag på kultur-och fritidsområdet.

Inom stadsbyggnadsförvaltningen togs rutin för ansökan av statsbidrag på stadsbyggnadsförvaltningens ledningsgrupp den 26:e september. Enkäten (kontrollmomentet) genomfördes i början oktober (förvaltningen svarade på denna den 9:e oktober) och av naturliga skäl var ej rutinen till fullo implementerade vid kontrolltillfället. Implementeringen har pågått under hösten/vintern 2017 och fortsätter under 2018. Förvaltningen har en intern arbetsgrupp som har till uppdrag att omvärldsbevaka och hålla ledningen ajour med aktuella statsbidrag.

Åtgärdsförslag

Ta fram en rutin för ansökan av statliga bidrag inom kultur- och fritidsområdet. I och med att rutinen är införd hos stadsbyggnadsförvaltningen så finns inget ytterligare åtgärdsförslag.

Konsekvenser för hållbar utveckling och en effektiv organisation

Internkontroll är en av grundstenarna för arbete med ständiga förbättringar för hög kvalitet.

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Ulrika Hansson
Samordningschef

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

Eva Königsson
Förvaltningschef

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Marianne Hagman
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:
Kommunledningskontoret